

MESTNI MUZEJ
LJUBLJANA

CITY MUSEUM
OF LJUBLJANA

20. 10. 2022
ČETRTEK
THURSDAY

MEDNARODNI INTERNATIONAL SIMPOZIJ SYMPOSIUM

KNJIGA POVZETKOV / BOOK OF ABSTRACTS

Svetovna dediščina 20. stoletja:

izzivi in izkušnje pri upravljanju in presoji
vplivov posegov na arhitekturno dediščino

Twentieth Century World Heritage:

Challenges and Experience in the Management
and Impact Assessment of Architectural Heritage

The Next
50

unesco
100th anniversary of Jože
Plečnik, architect (1872)
Celebrated in association
with UNESCO

JOŽE
PLEČNIK
150
LET / YEARS

Svetovna dediščina 20. stoletja: izzivi in izkušnje pri upravljanju in presoji vplivov sodobnih posegov na arhitekturno dediščino

V letu 2022 mineva 150 let od rojstva arhitekta Jožeta Plečnika (Ljubljana, 23. januar 1872–Ljubljana, 7. januar 1957) in 50 let od sprejema Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine.

Jože Plečnik je s svojim obširnimi opusom pomembno zaznamoval arhitekturno podobo Slovenije in Evrope. Zaradi svojega celostnega pristopa k oblikovanju stavb in javnih prostorov je postal pomemben vzor in navdih za sodobno arhitekturno produkcijo po vsem svetu. Vpis izbranih Plečnikovih del v Ljubljani na Unescov seznam svetovne kulturne in naravne dediščine je visoko mednarodno priznanje za varovanje in vrednotenje arhitekturne dediščine, pomembne za človeštvo, obenem pa zaveza za njeno še skrbnejše varovanje in vključevanje v življenje skupnosti. Vlada Republike Slovenije je leto 2022 razglasila za Plečnikovo leto, zato so življenju in delu arhitekta posvečena raznolika dogajanja, ki jih pripravljajo strokovne institucije, lokalne skupnosti in združenja po vsej državi.

Obletnico rojstva Jožeta Plečnika obeležujemo skupaj z organizacijo UNESCO, ki že od leta 1956 sodeluje pri obeleževanju zgodovinskih dogodkov in obletnic rojstva uglednih ustvarjalcev ter s tem krepi njihovo prepoznavnost in pomen na globalni ravni. Prav vrednotenje, ohranjanje in upravljanje svetovne dediščine 20. stoletja je pomembna tema za vse deležnike s področja varstva dediščine. V organizaciji Ministrstva za kulturo RS in v sodelovanju z dediščinskimi organizacijami je v Ljubljani 20. oktobra 2022 potekal mednarodni simpozij o arhitekturni dediščini 20. stoletja, ki je vpisana na seznam svetovne dediščine. Posvečen je bil izzivom in izkušnjam pri upravljanju in presoji vplivov posegov na dediščino v kontekstu Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine. Svoje izkušnje so nam predstavili strokovnjaki Centra za svetovno dediščino (World Heritage Centre) in Unescovih posvetovalnih teles Mednarodni svet za spomenike in spomeniška območja (International Council on Monuments and Sites – ICOMOS) in Mednarodni center za študij varstva in restavriranja kulturnih dobrin (International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property – ICCROM) ter strokovnjaki iz evropskih držav, specialisti za arhitekturo in dediščino 20. stoletja.

Simpozij je bil tematsko razdeljen v dva sklopa. V prvem delu so predavatelji predstavili arhitekturno dediščino 20. stoletja s seznama svetovne dediščine, stanje ohranjenosti in izzive pri njenem varovanju ter mehanizme na podlagi konvencije o svetovni dediščini, vključno z vrednotenjem novih predlogov in razmislekom o novih spomeniških območjih 20. stoletja. Izhodišča in metodologija za pripravo presoj vplivov na dediščino v kontekstu svetovne dediščine temeljijo na nedavno izdanem priročniku, ki so ga skupaj pripravili ICCROM, ICOMOS in IUCN ter je bil predstavljen na dogodku. V drugem delu simpozija je sledila izmenjava praks in izkušenj pri uveljavljanju presoj na primerih iz Italije, Nizozemske, Švice in drugih držav. Strokovnjaki so spregovorili o uporabi mehanizma presoje pri strateškem razmisleku o prostorskem razvoju, usmerjanju sodobnih posegov v spomeniška območja ali njihovo neposredno okolico in pri odločanju o arhitekturnih projektih.

Dogodek je bil namenjen strokovni javnosti in slovenskim deležnikom s področja varstva dediščine, arhitekture, prostorskega načrtovanja in razvoja – predvsem zaradi potrebe po celovitem upravljanju spomeniškega območja Plečnikove Ljubljane in strokovnih vprašanj, povezanih z varovanjem dediščine, arhitekture in grajenega okolja ter odnosom družbe do dediščine 20. stoletja. Z njim Ministrstvo za kulturo skupaj s partnerji izkazuje svojo zavezanost ciljem konvencije o svetovni dediščini in aktivnostim za njeno implementacijo.

Twentieth Century World Heritage: Challenges and Experience in the Management and Impact Assessment of Architectural Heritage

---

The year 2022 marks the 150th anniversary of the birth of architect Jože Plečnik (Ljubljana, 23 January 1872–Ljubljana, 7 January 1957) and the 50th anniversary of the Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage.

Jože Plečnik created an extensive body of work that left an indelible mark on the architectural landscape not only in Slovenia, but also elsewhere in Europe. With his comprehensive approach to the design of buildings and public spaces he became an important role model and inspiration for contemporary architectural production across the world. The inscription of Plečnik's works in Ljubljana on the UNESCO World Heritage List is an important international recognition of the conservation of architectural heritage recognized for its universal value for humanity, as well as a commitment to its enhanced protection and integration into the life of communities. The Government of the Republic of Slovenia proclaimed the year 2022 the year of architect Jože Plečnik, and various expert institutions, local communities, and associations across Slovenia have been organising and hosting diverse events dedicated to the architect's life and work.

We are celebrating the anniversary of the birth of Jože Plečnik with UNESCO, an organisation that has been commemorating historic events and anniversaries of eminent personalities of universal stature since 1956, thus enhancing their visibility and recognition at the global level. The valorisation, conservation, and management of 20th-century world heritage are important aspects that concern all stakeholders involved in heritage protection. In cooperation with heritage organisations the Ministry of Culture of the Republic of Slovenia organised an international symposium on the 20th-century architectural heritage inscribed on the World Heritage List, which took place on 20 October 2022 in Ljubljana. The symposium was dedicated to the challenges and experience in heritage management and impact assessment in the context of the World Heritage Convention, and featured experts from the World Heritage Centre and UNESCO advisory bodies, namely the International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) and the International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property (ICCROM), together with experts from European countries specialized in 20th-century architecture and heritage, who presented and shared their experience at the event.

The symposium was divided into two thematic sections. In part one, the speakers presented the 20th-century architectural heritage on the World Heritage List, its state of conservation and conservation challenges, as well as the mechanisms under the World Heritage Convention, including the evaluation of new proposals and a reflection on new 20th-century heritage sites. The baselines and methodology for impact assessments in a world heritage context were designed based on the recently published guidance document, which was prepared jointly by ICCROM, ICOMOS, and IUCN, and was also presented at the event. The second part of the symposium was dedicated to the exchange of practices and experience in the implementation of the assessments in Italy, the Netherlands, Switzerland, and other countries. Experts presented the application of the assessment mechanism in the strategic reflection on spatial development, guidance on contemporary interventions into heritage sites or their immediate vicinity, and in decision-making on architectural projects.

The event was aimed at the professional public and Slovenian stakeholders in the conservation of heritage, architecture, spatial planning, and development, focusing in particular on the comprehensive management of the World heritage property of Plečnik's Ljubljana and issues concerning the protection of heritage, architecture, and the built environment, as well as societal attitudes to the 20th-century heritage. The Ministry of Culture and partners thus demonstrate their commitment to the objectives of the World Heritage Convention and the activities for its implementation.

TEMATSKI SKLOP 1 / SESSION 1

Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine 1972 – orodja za implementacijo in aktualna vprašanja / The World Heritage Convention 1972 – Tools for Implementation and Current Issues

8

ALESSANDRO BALSAMO

Center za svetovno dediščino UNESCO / UNESCO World Heritage Centre

Konvencija o varstvu svetovne dediščine in njeni mehanizmi za ohranjanje / The World Heritage Convention and its Mechanisms for Conservation

10

GWENAËLLE BOURDIN

Mednarodni svet za spomenike in spomeniška območja / International Council on Monuments and Sites (ICOMOS)

Nominacije dediščine 20. stoletja za vpis na seznam svetovne dediščine – izkušnje in izzivi / Challenges and Learnings from 20th Century World Heritage Nominations

12

EUGENE JO

Mednarodni center za študij varstva in restavriranja kulturnih dobrin / International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property (ICCROM)

Upravljanje svetovne dediščine v urbanem okolju / Managing World Heritage in an Urban Setting

TEMATSKI SKLOP 2 / SESSION 2

Izmenjava praks in izkušenj – mednarodni primeri / Exchange of Practices and Experiences – International Examples

16

NICHOLAS CLARKE

Mednarodni svet za spomenike in spomeniška območja / International Council on Monuments and Sites (ICOMOS)

Povezovanje politik in prakse: umestitev presoje vplivov na dediščino v kontekst svetovne dediščine / Bridging Policy and Practice: Propositions on Impact Assessment in a World Heritage Context

18

PATRICK PATIWAEI

Fakulteta za prostorske znanosti, Univerza v Groningenu, Nizozemska / Faculty of Spatial Sciences, University of Groningen, The Netherlands

Presoja vplivov na dediščino kot del prostorskega načrtovanja – spoznanja iz nizozemske prakse / Lessons from Dutch Heritage Impact Assessment Practice – a Spatial Planning Perspective

20

ADELE CESI

Ministrstvo za kulturo Republike Italije / Ministry of Culture of the Republic of Italy

Ivrea, industrijsko mesto 20. stoletja – omejitve in izzivi ponovne uporabe / Ivrea, Industrial City of the 20th Century – the Challenge of Re-use and its Limits

22

OLIVER MARTIN

Švicarski zvezni urad za kulturo / Swiss Federal Office of Culture

Svetovna dediščina in vetrne elektrarne – študija primera za presojo vplivov na dediščino / World Heritage and Wind Farms – a Case Study for a Heritage Impact Assessment

TEMATSKI SKLOP 1 / SESSION 1

Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine 1972 – orodja za implementacijo in aktualna vprašanja

---

The World Heritage Convention 1972 – Tools for Implementation and Current Issues

ALESSANDRO BALSAMO

Center za svetovno dediščino UNESCO / UNESCO World Heritage Centre

Konvencija o varstvu svetovne dediščine in njeni mehanizmi za ohranjanje /
The World Heritage Convention and its Mechanisms for Conservation

---

GWENAËLLE BOURDIN

Mednarodni svet za spomenike in spomeniška območja /
International Council on Monuments and Sites (ICOMOS)

Nominacije dediščine 20. stoletja za vpis na seznam svetovne dediščine – izkušnje in izzivi /
Challenges and Learnings from 20th Century World Heritage Nominations

---

EUGENE JO

Mednarodni center za študij varstva in restavriranja kulturnih dobrin /
International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property (ICCROM)

Upravljanje svetovne dediščine v urbanem okolju /
Managing World Heritage in an Urban Setting

ALESSANDRO BALSAMO

Vodja Enote za nominacije, Center za svetovno dediščino UNESCO
Head of the Nominations Unit, UNESCO World Heritage Centre

Kratek življenjepis

Alessandro Balsamo (rojen v Torinu, Italija) je na univerzi v Torinu končal študij mednarodnega prava, na pariški Univerzi VIII pa z zaključno nalogo o Konvenciji o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine še študij političnih ved. Leta 1996 se je pridružil Centru za svetovno dediščino UNESCO, kjer skrbi za področje nominacij in poskusnih seznamov. Zasnoval je postopek, s katerim Center evidentira in popisuje nove nominacije in poskusne sezname ter preverja njihovo popolnost. Vse od leta 1998 kot ključni sodelavec pripravlja revizije Operativnih smernic, vključno z uvedbo postopka predhodnega strokovnega posvetovanja (*upstream process*), med letoma 2017 in 2021 pa je vodil in usklajeval reformo postopka nominacij, ki je bila podlaga za uvedbo novega, dvofaznega postopka nominacije s predhodno presojo (*preliminary assessment*). V zadnjih dveh desetletjih se je izkazal z aktivno udeležbo na vseh statutarnih sestankih glede Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine iz leta 1972 ter na več strokovnih srečanjih in številnih delavnicah za usposabljanje, ob tem pa je kot predstavnik Centra za svetovno dediščino deloval na misijah v več kot 70 državah, s čimer se je uveljavil kot eden najvidnejših strokovnjakov za konvencijo o svetovni dediščini.

Konvencija o varstvu svetovne dediščine in njeni mehanizmi za ohranjanje

Letos obeležujemo 50. obletnico nastanka Unescove Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine iz leta 1972, ki ostaja najpomembnejši mednarodni instrument varovanja svetovne dediščine. Njen najpomembnejši vidik je združevanje konceptov ohranjanja narave in kulturnih dobrin.

Uveljavila se je kot vodilna konvencija za ohranjanje in upravljanje območij svetovne dediščine, ratificiralo pa jo je vseh 194 držav pogodbenic. Vendar pa njena priljubljenost žal ni zagotovilo za pravilno razumevanje tega pravnega instrumenta.

Najbolj znani mehanizem konvencije, seznam svetovne dediščine, zadeva spomenike in spomeniška območja, v katerih je bila prepoznana izjemna univerzalna vrednost. A pri izvajanju konvencije hitenje z vpisom na seznam pomeni problem, ki se v zadnjih letih le še stopnjuje. Države pogodbenice se vse preveč osredotočajo na vpis in premalo na druge vidike konvencije, na primer na ohranjanje spomenikov in spomeniških območij ali prizadevanja za dejavno vključevanje lokalnega prebivalstva. Vpis na seznam svetovne dediščine namreč ni končni cilj, kot si države pogodbenice pogosto napačno predstavljajo, temveč šele začetek tega, zaradi česar je bila konvencija zamišljena in oblikovana, to pa so varovanje, ohranjanje in upravljanje z namenom prenašanja vrednot vpisane dediščine na prihodnje generacije.

Po vzorno izvedenem postopku nominacije, ki je med drugim zahteval pripravo zelo kompleksnega in obsežnega dosjeja, je Slovenija leta 2021 praznovala vpis *Dela Jožeta Plečnika v Ljubljani – urbano oblikovanje po meri človeka* na Unescov seznam svetovne dediščine. Predstavitev bo podrobneje predstavila mehanizme za zagotavljanje varstva dediščine izjemne univerzalne vrednosti.

Biography

Born in Turin, Italy, Alessandro Balsamo studied International Law at the University of Turin and Political Science at the University of Paris VIII, where he obtained his degree with a final paper on the World Heritage Convention. In 1996, he joined the UNESCO World Heritage Centre, and has since worked continuously on nominations and tentative lists. He conceived the process by which the Centre registers, inventories, and checks the completeness of newly submitted nominations and tentative lists. Since 1998, he has been instrumental in all revisions of the Operational Guidelines related to nominations and tentative lists, including the introduction of the upstream process; and between 2017 and 2021, he led and coordinated the reform of the nomination process that led to the adoption of the new two-phase nomination process, including the preliminary assessment. His active participation in all statutory meetings of the 1972 Convention over the last two decades, in several expert meetings, as well as a number of training workshops, along with his missions in over 70 countries representing the World Heritage Centre, make him one of the most eminent experts of the World Heritage Convention today.

The World Heritage Convention and its Mechanisms for Conservation

The year 2022 marks the 50th anniversary of UNESCO's 1972 Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage, which remains the major international instrument for safeguarding the world's heritage. The Convention's most significant feature is its integration of the concepts of nature conservation and the preservation of cultural properties in a single treaty.

This has become the flagship convention for the conservation and management of heritage sites, with almost universal ratification of 194 States Parties. However, despite its popularity, this legal instrument is still badly understood. The World Heritage List, the most famous mechanism of the Convention, includes properties deemed to be of Outstanding Universal Value. But the rush to inscribe is a problem in the implementation of the Convention, which has exacerbated over the last few years. States Parties pay too much attention to the inscription of sites rather than other aspects of the Convention, such as the conservation of properties or efforts to actively involve local populations. Once a site is inscribed and becomes a World Heritage Site, States Parties may wrongly and detrimentally feel that they have achieved their final goal, whereas this is only the beginning of that for which the Convention was conceived and designed: protection, preservation, and management; and to pass on the values embedded in the inscribed property to future generations.

In 2021, following an exemplary nomination process, including the preparation of a very comprehensive dossier, Slovenia celebrated the inscription of *The works of Jože Plečnik in Ljubljana – Human Centred Urban Design*. This presentation will shed light on the existing World Heritage mechanisms designed to ensure the safeguarding of properties considered of Outstanding Universal Value.

GWENAËLLE BOURDIN

Vodja Enote za ocenjevanje, Mednarodni svet za spomenike in spomeniška območja (ICOMOS)
Director of the Evaluation Unit, International Council on Monuments and Sites (ICOMOS)

Kratek življenjepis

Gwenaëlle Bourdin je vodja Enote za ocenjevanje pri mednarodnem sekretariatu ICOMOS. Je diplomirana ekonomistka, zgodovinarica in umetnostna zgodovinarica, organizaciji ICOMOS pa se je pridružila po pridobljenem magistratu iz zgodovine ter upravljanja francoske in evropske dediščine (Univerza Panthéon-Sorbonne). Trenutno je zadolžena za koordinacijo nalog, povezanih s poskusnimi seznamami, postopki predhodnih posvetovanj ter nominacijami kulturnih in mešanih spomeniških območij za vpis na seznam svetovne dediščine. Sodelovala je pri pripravi referenčnega priročnika Priprava nominacije za vpis na seznam svetovne dediščine in pri oblikovanju dokumenta Smernice za pripravo in revizijo poskusnih seznamov za vpis na seznam svetovne dediščine, ki so ga posvetovalna telesa pripravila v sodelovanju s Centrom za svetovno dediščino. Dejavnica je tudi v skupnem projektu organizacij ICOMOS in IUCN Povezovalna praksa, ki raziskuje nove metode in praktične strategije za boljše prepoznavanje in spodbujanje povezanosti med naravno in kulturno dediščino na območjih svetovne dediščine. Sodelovala je pri številnih strokovnih delavnicah za krepitev zmogljivosti (*capacity building*) v zvezi s temeljnimi načeli konvencije o svetovni dediščini po vsem svetu.

Nominacije dediščine 20. stoletja za vpis na seznam svetovne dediščine – izkušnje in izzivi

Predstavitev obravnava nekatere vidike izzivov pri vrednotenju nominacij za vpis na seznam svetovne dediščine, pa tudi spoznanj, pridobljenih s temi izkušnjami.

Razvoj postopkov priprave za vpis na seznam svetovne dediščine v 20. stoletju odraža izzive, pred katere je postavljena ta vrsta dediščine tako na pojmovni ravni kot v kontekstu njenega upravljanja in ohranjanja. Predstavitev na kratko oriše različne oblike dediščine, ki je vpisana na seznam svetovne dediščine, od monumentalnega začetnega pristopa konvencije do bolj antropološkega pristopa, ki se je izoblikoval skozi spremembe v opredelitvi meril za vpis na seznam. V nadaljevanju predstavi tri stebre izjemne univerzalne vrednosti, s poudarkom na posebnih vidikih dediščine 20. stoletja in na izzivih, povezanih s serijskimi območji.

Biography

Ms. Gwenaëlle Bourdin is Director of the World Heritage Evaluation Unit at the ICOMOS International Secretariat. She has a degree in Economics, History, and History of Art, and joined ICOMOS in 1998 after obtaining a master's in History and Management of French and European Heritage (Panthéon-Sorbonne University). She is currently responsible for the coordination of ICOMOS work on Tentative Lists, Upstream processes, and nominations of cultural and mixed properties to the World Heritage List. She also contributed to the drafting of the reference manual "Preparing a World Heritage nomination" and the "Guidance on developing and revising World Heritage Tentative Lists" prepared by the Advisory Bodies in collaboration with the World Heritage Centre. She is involved in the joint ICOMOS/IUCN project "Connecting practice", which explores new methods and practical strategies to better recognize and encourage interrelationships between natural and cultural heritage within World Heritage sites. She has also participated in numerous expert capacity building workshops around the world on the fundamental principles of the World Heritage Convention.

Challenges and Learnings from 20th Century World Heritage Nominations

The presentation will cover some aspects related to the challenges and learnings drawn from the evaluating of 20th century nominations to the World Heritage List.

The evolution of the way 20th century heritage has been put forward for inscription on the World Heritage List reflects the challenges faced by this type of heritage, both on the conceptual level and in terms of management and conservation. The presentation will briefly address the different expressions of the heritage inscribed on the List, from the monumental approach of the beginning of the Convention to a more anthropological one through the changes in the definition of World Heritage criteria. It will then review the three pillars of Outstanding Universal Value, highlighting the specificities related to 20th century heritage, and focusing on the challenges of serial properties.

EUGENE JO

Vodja programa, Mednarodni center za študij varstva in restavriranja kulturnih dobrin (ICCROM)
Programme Manager, International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property (ICCROM)

Kratek življenjepis

Eugene Jo je od leta 2017 vodja programa World Heritage Leadership (WHL) Svetovne zveze za varstvo narave (IUCN) in Mednarodnega centra za študij varstva in restavriranja kulturnih dobrin (ICCROM), ki ima sedež v Rimu. WHL je program za krepitev zmogljivosti (*capacity building*) za zagotavljanje boljših upravljaljskih praks, utemeljen na povezovanju kulture in narave s pristopi, ki v središče postavljajo človeka. Obravnava področja učinkovitega upravljanja, krepitev odpornosti in izvajanja presoje vplivov. Eugene Jo ima diplomu iz zgodovine Koreje in magisterij iz študija kulturne dediščine, trenutno pa končuje doktorski študij na področju svetovne dediščine.

Preden se je pridružila centru ICCROM, je devet let delovala kot nacionalna stična točka za svetovno dediščino v Koreji in kot samostojna raziskovalka. Sodelovala je pri pripravah nominacij za uvrstitev na seznam svetovne dediščine ter v projektih upravljanja različnih kulturnih in naravnih spomenikov, kot so arheološka območja, zgodovinske vasi, arhitekturni kompleksi, geološka območja z vulkanskimi in paleontološkimi dokazi ter območja morske biotske raznovrstnosti. Bila je poročevalka na Generalni skupščini konvencije o svetovni dediščini leta 2011 in poročevalka Odbora za svetovno dediščino leta 2016.

Upravljanje svetovne dediščine v urbanem okolju

Julija 2022 so UNESCO, ICCROM, IUCN in ICOMOS izdali skupne Smernice in orodja za presojo vplivov v kontekstu svetovne dediščine, ki državam pogodbenicam konvencije, upravljavcem in strokovnjakom s področja dediščine ter načrtovalcem in oblikovalcem politik ponujajo praktične usmeritve in orodja za boljše izvajanje presoje vplivov kot orodja, ki je ključnega pomena tako za preprečevanje škodljivih vplivov na svetovno dediščino kot za prepoznavanje trajnostnih rešitev, predvsem za območja, ki jih ogrožajo vse hujši razvojni pritiski.

Predstavitev obravnava uvedbo Smernic in orodij za presojo vplivov v kontekstu svetovne dediščine ter podaja posodobljene informacije o uporabi postopka presoje vplivov na okolje pri razvojnih projektih, ki bi lahko vplivali na izjemno univerzalno vrednost območij svetovne dediščine, in sicer tako v okviru sistema presoje vplivov na okolje kot v obliki samostojnega postopka (presoja vplivov na dediščino), ki se lahko izvede na spomeniškem območju. Smernice in orodja bodo v pomoč pripravljavcem različnih projektov, od večnacionalnih hidroelektričnih jezov, projektov železnic in gospodarskega razvoja do tistih, ki se odvijajo znotraj spomeniških območij, na primer postavitve objektov za obiskovalce ali zaščitnih streh za arheološka najdišča. Odločevalci tako niso postavljeni pred izbiro za ali proti predlaganim razvojnim projektom, pač pa jim to orodje omogoča, da podrobneje presodijo možne vplive ter načine zmanjšanja tveganj in alternativne možnosti, utemeljene na dejanskem razumevanju vrednot in atributov, na katerih bi morali temeljiti upravljaljski ukrepi na področju varovanja svetovne dediščine.

Biography

Eugene Jo is the Programme Manager of the IUCN-ICCROM World Heritage Leadership programme since 2017, based in Rome, Italy. WHL is a capacity building programme that aims to improve management practices by inter-linking culture and nature while taking people-centred approaches. The programme focuses on areas of effective management, building resilience, and conducting impact assessments. She holds a BA in Korean History, an MA in Cultural Heritage Studies, and is completing her PhD in World Heritage Studies.

She was the national focal point for World Heritage in Korea for nine years, and an independent researcher prior to her work at ICCROM. She participated in the World Heritage nomination and management projects that cover diverse cultural and natural sites, such as archaeological sites, living historic villages, architectural complexes, geological sites of volcanic and paleontological evidence, and marine biodiversity sites. She served as the rapporteur for the World Heritage Convention General Assembly in 2011, and as rapporteur of the World Heritage Committee in 2016.

Managing World Heritage in an Urban Setting

In July 2022, UNESCO, ICCROM, IUCN, and ICOMOS jointly published the Guidance and Toolkit for Impact Assessment in a World Heritage Context, offering practical guidance and tools to States Parties to the Convention, site coordinators, and heritage practitioners, as well as planners and policy makers; and development help in implementing impact assessment as a tool that is essential in both preventing damage to World Heritage and identifying sustainable options, especially for those sites facing increasing development pressures.

The presentation will focus on introducing the Guidance and Toolkit for Impact Assessment in a World Heritage Context and provide updated information on how to apply the environmental impact assessment process to development proposals that can affect the Outstanding Universal Value of World Heritage sites, within the EIA system and as a stand-alone procedure (Heritage Impact Assessment) that can be activated within a site. Projects ranging from multinational hydropower dams, railways, and commercial development to those within a site, such as the installation of visitor facilities or archaeological shelters, can benefit from this guidance and these tools. Rather than forcing decision-makers to take a yes-or-no approach to proposed developments, this tool enables them to assess in better detail the possible impacts and helps identify mitigation methods and alternative options based on a concrete understanding of those values and attributes that should underpin the foundation of all World Heritage management actions.

TEMATSKI SKLOP 2 / SESSION 2

Izmenjava praks in izkušenj – mednarodni primeri

Exchange of Practices and Experiences – International Examples

NICHOLAS CLARKE

Mednarodni svet za spomenike in spomeniška območja /
International Council on Monuments and Sites (ICOMOS)

Povezovanje politik in prakse: umestitev presoje vplivov na dediščino v kontekst svetovne dediščine / Bridging Policy and Practice: Propositions on Impact Assessment in a World Heritage Context

---

PATRICK PATIWAEEL

Fakulteta za prostorske znanosti, Univerza v Groningenu, Nizozemska /
Faculty of Spatial Sciences, University of Groningen, The Netherlands

Presoja vplivov na dediščino kot del prostorskega načrtovanja – spoznanja iz nizozemske prakse / Lessons from Dutch Heritage Impact Assessment Practice – a Spatial Planning Perspective

---

ADELE CESI

Ministrstvo za kulturo Republike Italije / Ministry of Culture of the Republic of Italy

Ivrea, industrijsko mesto 20. stoletja – omejitve in izzivi ponovne uporabe /
Ivrea, Industrial City of the 20th Century – the Challenge of Re-use and its Limits

---

OLIVER MARTIN

Švicarski zvezni urad za kulturo / Swiss Federal Office of Culture

Svetovna dediščina in vetrne elektrarne – študija primera za presojo vplivov na dediščino /
World Heritage and Wind Farms – a Case Study for a Heritage Impact Assessment

NICHOLAS J. CLARKE

Arhitekt in predavatelj, Mednarodni svet za spomenike in spomeniška območja (ICOMOS)
Architect and lecturer, International Council on Monuments and Sites (ICOMOS)

Kratek življenjepis

Dr. Nicholas J. Clarke je arhitekt, predavatelj, raziskovalec in direktor svetovalnega podjetja za stavbno dediščino Heritage Futures s sedežem na Nizozemskem. Diplomiral je na južnoafriški Univerzi v Pretorii, študij pa je nadaljeval na britanski univerzi Cambridge. Doktorsko disertacijo je zagovarjal na Tehniški univerzi Delft na Nizozemskem. Kot arhitekt je delal v Južni Afriki, Veliki Britaniji in na Nizozemskem, kot predavatelj pa na Univerzi v Pretorii in na Tehniški univerzi Delft. Je avtor več nagrajenih publikacij o arhitekturni dediščini in njenem ohranjanju; v njih obravnava skupno dediščino, odpornost in trajnostni razvoj. V svoji arhitekturni praksi se ukvarja z obnovo, ponovno uporabo in presojo vplivov, s posebnim poudarkom na povezovanju dediščine in trajnostnega razvoja. Leta 2014 je za svoja prizadevanja za ohranjanje dediščine prejel nagrado President's Award Pretorijskega inštituta za arhitekturo (PIA).

Nicholas J. Clarke dejavno sodeluje v postopkih, ki jih v zvezi s svetovno dediščino izvaja mednarodna organizacija ICOMOS, osredotoča pa se na spremljanje stanja ohranjenosti, presojo vplivov ter na postopke, sisteme in načrte upravljanja urbanih območij. Od leta 2013 je kot predstavnik ICOMOS sodeloval pri številnih obiskih za aktivno spremljanje stanja (*reactive monitoring*) in za svetovanje državam (*advisory missions*) pri varovanju spomeniških območij svetovne kulturne dediščine na različnih celinah.

Povezovanje politik in prakse: umestitev presoje vplivov na dediščino v kontekst svetovne dediščine

Presoja vplivov lahko daje vtis nečesa skrivnostnega, saj predstavijo o tem, kaj je in kaj zahteva, spremljajo številni nespornosti. Vseeno je presoja vplivov ključno orodje za ohranjanje in upravljanje dediščine, še posebej svetovne. V Operativnih smernicah za izvajanje konvencije o svetovni dediščini je zapisano, da so »presoje vplivov predlaganih posegov bistvenega pomena za vsa območja svetovne dediščine« (110. člen).

Predstavitev želi razbliniti napačne predstave o presoji vplivov v kontekstu svetovne dediščine. Pri tem se opira na sklop predpostavk, obravnavanih v splošni razpravi, na nove Smernice in orodja za presojo vplivov v kontekstu svetovne dediščine ter na konkretne študije primerov presoje vplivov pri projektih, ki so se izvajali v zadnjem desetletju in so pomembno vplivali na spomenike in spomeniška območja svetovne dediščine. Tako podaja vpogled v naravo presoje vplivov, pokaže, kako se ta lahko uporabi, ter izpostavlja pretekle uspešne in neuspešne postopke presoje vplivov v kontekstu svetovne dediščine.

Biography

Dr. Nicholas J Clarke is an architect, academic, and the director of Heritage Futures, a built heritage consultancy based in The Netherlands. He obtained his professional degree from the University of Pretoria (South Africa), continued his studies at Cambridge University (United Kingdom) and defended his doctoral dissertation at the Delft University of Technology (The Netherlands). He has worked in practice in South Africa, the UK, and The Netherlands, and has also taught at the University of Pretoria and at Delft University of Technology. His publications include award-winning publications on architectural heritage and conservation focusing on shared heritage, resilience, and sustainable development. His architectural practice includes restoration, reuse, and impact assessment with a specific focus on the interface of heritage and sustainable development. He is a recipient of the Pretoria Institute for Architecture's Presidents Award (2014) for his contribution to conservation.

Nicholas is active in ICOMOS International's World Heritage processes, with a focus on monitoring state of conservation, impact assessment, and urban management processes, systems, and plans. Since 2013 he has undertaken numerous Reactive Monitoring and Advisory missions on behalf of ICOMOS to multiple cultural World Heritage properties located on various continents.

Bridging Policy and Practice: Propositions on Impact Assessment in a World Heritage Context

Impact Assessment can appear as if shrouded in mystery. Misconceptions abound about what it is and what it calls for. However, impact assessment is an essential tool in the conservation and management of heritage, and of World Heritage in particular. The Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention notes that: "Impact assessments for proposed interventions are essential for all World Heritage properties." (Par. 110)

The Bridging Policy and Practice presentation seeks to demystify Impact Assessment in the World Heritage context. It does so through a series of triggering propositions, each of which is then individually explored through general discussion, reference to the new Guidance and Toolkit for Impact Assessment in World Heritage properties, and by reference to actual Impact Assessment case studies for projects with consequences for World Heritage properties carried out over the last decade. This provides insight into the nature of impact assessment, shows how it may be applied, and highlights the past successes and failures of Impact Assessment processes in a World Heritage context.

PATRICK PATIWAEL

Raziskovalec, Fakulteta za prostorske znanosti Univerze v Groningenu, Nizozemska
Researcher, Faculty of Spatial Sciences, University of Groningen, The Netherlands

Kratek življenjepis

Dr. Patrick Patiwael ima dve diplomi nizozemske Univerze v Groningenu, eno iz ameriških študij in drugo iz družbene geografije in prostorskega načrtovanja; slednjo je pridobil v okviru dodanega študijskega programa Honours College. Na Fakulteti za prostorske znanosti Univerze v Groningenu je z odliko magistriral iz regionalnih študij. Po opravljenem magisteriju je na tej fakulteti delal kot raziskovalec in predavatelj na Oddelku za kulturno geografijo.

Nedavno je na Univerzi v Groningenu doktoriral z disertacijo Presoja vplivov na dediščino za območja svetovne dediščine. V njej je obravnaval pomen okvira za presojo vplivov na dediščino za učinkovito upravljanje območij svetovne dediščine. Analiziral je smernice za izvajanje presoje vplivov na dediščino ICOMOS iz leta 2011 ter dve študiji primerov: britanski projekt prenove Liverpool Waters in več infrastrukturnih projektov, predvidenih za protipoplavno zaščito Amsterdama. V raziskavi je posebej obravnaval potencialno vlogo različnih diskurzov upravljanja dediščine, približevanje stališč različnih deležnikov in razlike v načrtovanju v posameznih kulturnih okoljih, ki se odražajo tudi v učinkovitosti presoj vplivov na dediščino, saj lahko pomembno vplivajo na legitimnost poročila o presoji teh vplivov.

Presoja vplivov na dediščino kot del prostorskega načrtovanja – spoznanja iz nizozemske prakse

Od uvedbe leta 2011 je presoja vplivov na dediščino postala pomemben del upravljanja svetovne dediščine. Na Nizozemskem je bila hitro sprejeta in posledično so bile izvedene številne presoje vplivov na dediščino, ki so vplivale na odločanje o različnih predlaganih prostorskih projektih. Večina teh presoj je bila izvedena z namenom oceniti vpliv predlaganih projektov prostorskega razvoja v kontekstu dveh kulturnih krajin: mlinov na veter v pokrajini Kinderdijk-Elshout in sistema protipoplavne zaščite Nizozemske.

Prispevek je razmislek o uporabi ogrodja za presojo vplivov na dediščino na Nizozemskem in obravnava njegov prispevek k upravljanju nizozemskih spomenikov svetovne dediščine. Spoznanja iz nizozemske prakse temeljijo na premisleku o vprašanjih glede okoliščin, ki zahtevajo izvedbo presoje vplivov na dediščino, na razpravi o vlogi različnih deležnikov v tem postopku, ter na izpostavljanju načel dobre prakse presoje vplivov na dediščino, kot jih dojemajo nizozemski deležniki.

Biography

Dr. Patrick Patiwaël holds a Bachelor of Arts in American Studies and a Bachelor of Science in Human Geography and Spatial Planning, both from the University of Groningen, the Netherlands. For the latter, he also completed the supplementary Honours College. He also holds a Research Master's degree in Regional Studies with the distinction "cum laude" from the Faculty of Spatial Sciences at the University of Groningen. After gaining his Master's degree, Patrick worked as a researcher and teacher at the Department of Cultural Geography at the same faculty.

Patrick recently finished his PhD thesis entitled 'Heritage Impact Assessment for World Heritage sites' at the University of Groningen. In his research, he focused on the way the HIA framework contributes to the effective management of World Heritage sites. In his research, he analysed the 2011 ICOMOS Guidance document on the HIA and analysed two case studies: (1) the "Liverpool Waters" redevelopment project in Liverpool, UK; and multiple infrastructure projects proposed in the Defence Line of Amsterdam, the Netherlands. His research specifically addressed the potential role of different heritage management discourses, "framing" amongst different stakeholders, and differences in planning cultures in the effectiveness of the HIA, as these can affect the legitimacy of an HIA report.

Lessons from Dutch Heritage Impact Assessment Practice – a Spatial Planning Perspective

The Heritage Impact Assessment (HIA) framework has become an important part of the management of World Heritage sites after its introduction in 2011. In the Netherlands, the HIA framework was quickly embraced, resulting in dozens of HIAs that influenced decision making related to various proposed spatial planning projects. These HIAs were predominantly conducted in order to assess the impact of proposed spatial development projects in the context of two cultural landscapes: The Mill Network at Kinderdijk-Elshout, and the Dutch Water Defence Lines.

This contribution reflects on the application of the HIA framework in the Netherlands and explores its contribution to the management of Dutch World Heritage sites. Potential lessons from Dutch practice are drawn by exploring questions surrounding the circumstances that necessitate an HIA to be conducted; discussing the role of different stakeholders during the HIA process; and highlighting potential best practice principles of the HIA as perceived by Dutch stakeholders.

ADELE CESI

Nacionalna stična točka za svetovno dediščino, Ministrstvo za kulturo Republike Italije
National Focal Point for the World Heritage Convention, Ministry of Culture of the Republic of Italy

Kratek življenjepis

Arhitektka Adele Cesi je podiplomski študij na rimski univerzi La Sapienza končala z diplomom na temo restavriranja spomenikov. Tako na nacionalni kot na mednarodni ravni je aktivna na strokovnem področju varovanja in ohranjanja kulturne dediščine, večinoma v okviru Ministrstva za kulturo. Trenutno je kot arhitektka koordinatorka tudi nacionalna stična točka za svetovno dediščino. Je strokovna članica italijanske delegacije v Odboru za svetovno dediščino Unesca, ki upravljavcem spomeniških območij zagotavlja znanstveno in tehnično podporo pri dejavnostih, povezanih z izvajanjem Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine. Te vključujejo pripravo nominacij, načrtov upravljanja, poročil o stanju ohranjenosti, presojo vplivov na dediščino in podobno.

Po potresih v Umbriji in Markah v letih 1997–1998 je kot izvedenka za utrjevanje stavb v okviru Nadzorništva za arheologijo, likovno umetnost in krajino Umbrije (regionalnega organa Ministrstva za kulturo) načrtovala in vodila popotresna restavratorska dela.

Kot strokovnjakinja programa Evropske unije za izmenjavo informacij in tehnično pomoč (TAIEX) je sodelovala pri projektih v Gruziji, Jordaniji in Azerbajdžanu.

Od leta 2005 ob svojem delu na Ministrstvu za kulturo poučuje tudi na magistrskem študijskem programu za kulturno dediščino in krajino na rimski univerzi La Sapienza, prav tako se redno udeležuje konferenc in delavnic na področju izvajanja konvencije o svetovni dediščini.

Ivrea, industrijsko mesto 20. stoletja – omejitve in izzivi ponovne uporabe

Spomenik svetovne dediščine »Ivrea, industrijsko mesto 20. stoletja« sestavljajo stavbe, namenjene proizvodnji, pisarnam, socialnim službam in stanovanjem, ki so jih projektirali vrhunski italijanski arhitekti 20. stoletja. Vključili so jih v urbanistični projekt industrijskega območja mesta, ki je bilo plod inovativnih idej Adriana Olivettija o družbeni vlogi industrije s poudarkom na inovacijah, lepoti, ustvarjalnosti, dobrem počutju in skupnosti.

Ko se je Olivettijeva vizija izpela, so opustili tudi stavbe, tako da je danes praznih kar 60 odstotkov objektov. Zdaj potekajo dejavnosti za postopno doseganje ambicioznega cilja regeneracije območja, h kateri naj bi pripomogel tudi vpis na seznam Unescove svetovne dediščine. S slednjim so prej spregledane stavbe znova postale deležne velike pozornosti in danes zanje veljajo stroge omejitve, ki jih je postavilo Ministrstvo za kulturo. Doselej so novi projekti potekali v skladu s prizadevanji, da bi zagotovili kulturne vsebine in socialne storitve, zadnji dve leti pa ob glavnem vhodu v tovarniško stavbo, ki je najznamenitejši del tega industrijskega kompleksa, stoji tudi center za obiskovalce, ki je dodatno obogatil spomeniško območje.

Nedavno so lastniki enega najbolj reprezentativnih kompleksov – Complesso Palazzo Uffici, Nuovo Palazzo Uffici – naročili študijo o izvedljivosti njegove preureditve v bolnišnico, kar je del naložbe za reorganizacijo in premestitev bolnišnice v Ivrei, pri kateri sodelujeta tudi Fondazione Politecnico di Milano in družba AICOM, S.p.A. Projekt je trenutno v rokah občine, kjer bodo pripravili mnenje o idejni zasnovi. To je nemudoma sprožilo široko javno razpravo in potrebo, da bi projekt ovrednotili tudi s presojo vplivov na dediščino.

Pomemben vidik, ki ga je treba preučiti, je vprašanje, kako združiti ohranjanje izjemne univerzalne vrednosti teh stavb s potrebo, da bi dobile svojo funkcijo v mestu in njegovi skupnosti.

Biography

Adele Cesi is an architect with a post-graduate degree in Restoration of Monuments from the University of Rome “La Sapienza”. She works at the national and international level in the protection and conservation of cultural heritage, predominantly within the Ministry of Culture. Her current position is coordinator architect and the National Focal Point for the World Heritage Convention. She is one of the experts of the Italian delegation to the World Heritage Committee, providing scientific and technical support to site managers on activities related to the implementation of the World Heritage Convention (candidacies, management plans, state of conservation reports, Heritage Impact Assessment, etc.).

With special expertise in building consolidation, she has served as a designer and the director of restoration works in the Superintendence of Umbria (peripheral office of the Ministry of Culture) after the earthquakes of 1997–1998.

She is an expert of the TAIEX program of the European Union (Technical Assistance and Information Exchange Instrument) having participated in European projects in Georgia, Jordan, and Azerbaijan.

Since 2005, she combines her ministerial role with teaching at the post-graduate school of “Cultural heritage and landscape” at the University of Rome “La Sapienza”. She teaches in Master’s degree programmes and regularly attends conferences and workshops particularly related to implementation of the World Heritage Convention.

Ivrea, Industrial City of the 20th Century – the Challenge of Re-use and its Limits

The World Heritage property of “Ivrea, industrial city of the 20th century” consists of a system of buildings for production, office buildings, social services, and residences, all designed by prestigious Italian architects of the twentieth century and inserted into an urban project of the industrial district of the city. The ensemble is the result of the innovative ideas of Adriano Olivetti on the role of industry in society and is focused on concepts of innovation, beauty, creativity, wellness, and community.

After the conclusion of the Olivetti experience, the buildings were abandoned and today 60 percent of them stand empty. The ambitious goal set in the Management Plan to regenerate the area also through the World Heritage site is gradually being implemented. This fact has brought plenty of attention to these previously ignored buildings, all of which are now subject to severe regulations by the Ministry of Culture. The new projects have so far developed in line with the area’s vocation for social and cultural services, and the area enriched in the last two years with the Visitor Centre, located in the main entrance of the building for industrial production, the most iconic part of the industrial complex.

Recently, the owners of one of the most representative complexes – Complesso Palazzo Uffici, Nuovo Palazzo Uffici – commissioned a feasibility study to turn this part of the industrial complex into a hospital as part of an important joint venture, together with Fondazione Politecnico di Milano, AICOM, S.p.A. (the Hospital of Ivrea will be reorganized and relocated). The project was sent to the municipality for an initial opinion on the preliminary design. This immediately triggered important public debate and underlined the need to submit this project to Heritage Impact Assessment.

The important issue to be investigated will explore how to combine the conservation of the OUV with the need for these gigantic buildings to find their place within the workings of the city and the community there.

OLIVER MARTIN

Vodja Enote Baukultur, Švicarski zvezni urad za kulturo
Head of the Baukultur section, Swiss Federal Office of Culture

Kratek življenjepis

Dr. Oliver Martin je magisterij iz arhitekture opravil leta 1998 na Švicarski državni tehniški visoki šoli Zürich (ETH Zürich). Na isti univerzi je leta 2002 doktoriral iz tehniških znanosti in zgodovine arhitekture. Po več različnih delovnih mestih v Švicarskem zveznem uradu za kulturo je leta 2012 kot vodja Enote Baukultur zasedel mesto v njegovi upravi. Dejaven je bil tudi kot strokovni član švicarske delegacije v Unescovem Odboru za svetovno dediščino (2010–2013) ter kot član Mednarodnega centra za študij varstva in restavriranja kulturnih dobrin (2013–2021), ki mu je od leta 2017 do 2021 tudi predsedoval. Od leta 2012 deluje kot nacionalna stična točka za svetovno kulturno dediščino v Švici.

Svetovna dediščina in vetrne elektrarne – študija primera za presojo vplivov na dediščino

Urarski mesti La Chaux-de-Fonds in Le Locle sta bili na seznam svetovne dediščine vpisani leta 2009. Urbanistično načrtovani mesti sestavljata dve mestni središči v gorski dolini v švicarski Juri. Njuno vplivno območje sega do vidne linije sosednjih hribov. Pokrajina je primerna tudi za proizvodnjo vetrne energije, zato so že v preteklosti zunaj varovalnega pasu predvideli vetrne turbine, ki naj bi bile visoke okrog 135 metrov. Danes načrtujejo še višje, visoke 240 metrov. Zaradi velike potrebe po varovanju okolja in aktualne energetske krize se je pozornost politike v zadnjem času usmerila na projekte, povezane s proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Za načrtovane vetrne elektrarne je bila tako izvedena presoja vplivov na dediščino (HIA), na podlagi katere so zmanjšali obseg projektov (število vetrnih turbin, prilagoditev lokacij), da bi zaščitili izjemno univerzalno vrednost spomeniškega območja.

Biography

Dr. Oliver Martin obtained a Master in Architecture in 1998 from the Swiss Federal Institute of Technology, ETHZ Zürich. He pursued his studies with a PhD in technical sciences and history of architecture at ETHZ until 2002. Oliver Martin held several positions at the Swiss Federal Office of Culture until he joined its management board in 2012 as Head of the Section for Baukultur. In parallel, he acted as an expert member of the Swiss delegation to the UNESCO World Heritage Committee from 2010 to 2013, and was a member of the ICCROM Council from 2013 to 2021, serving as its president from 2017 to 2021. Since 2012, he is the Swiss focal point for World Heritage (culture).

World Heritage and Wind Farms – a Case Study for a Heritage Impact Assessment

The watchmaking towns of La Chaux-de-Fonds and Le Locle have been inscribed on the World Heritage list since 2009. The property La Chaux-de-Fonds/Le Locle, Watchmaking Town Planning consists of the two town centres, which are located in a valley of the Swiss Jura. The buffer zone extends to the visual horizontal line of the surrounding hills. The area, however, is also suitable for wind energy production. Outside the buffer zone, perimeters for the construction of wind farms had been discussed earlier, in which wind turbines were to reach a height of about 135 m. Today's wind turbines, however, are supposed to reach a height of 240 m. Due to the urgent need for climate protection and the current energy crisis, renewable energy production projects are receiving particular political attention. A heritage impact assessment HIA was carried out for the planned wind farms, with the result that the projects will be reduced (number of wind turbines, adapted locations) in order to protect the OUV of the property.

Svetovna dediščina 20. stoletja: izzivi in izkušnje pri upravljanju in presoji vplivov sodobnih posegov na arhitekturno dediščino / **Twentieth Century World Heritage:** Challenges and Experience in the Management and Impact Assessment of Architectural Heritage

Knjiga povzetkov / Book of abstracts

ORGANIZATORJI / ORGANISERS

Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije / Ministry of Culture of the Republic of Slovenia
Muzej za arhitekturo in oblikovanje / Museum of Architecture and Design
Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije / Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia
Muzej in galerije mesta Ljubljane / Museum and Galleries of Ljubljana

ORGANIZACIJSKI ODBOR / ORGANISING COMMITTEE

Špela Spanžel, Jadranka Plut | Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije / Ministry of Culture of the Republic of Slovenia
Špela Karo, Mateja Kavčič, Katarina Odlazek, Irena Potočnik | Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije / Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia
Tomaž Štoka | Muzej za arhitekturo in oblikovanje / Museum of Architecture and Design
Maja Kovač | Muzej in galerije mesta Ljubljane / Museum and Galleries of Ljubljana

UREDNIŠKI ODBOR / EDITORIAL BOARD

Špela Karo, Mateja Kavčič, Maja Kovač, Katarina Odlazek, Irena Potočnik, Špela Spanžel, Tomaž Štoka

PREVODI BESEDIL IN JEZIKOVNI PREGLED / TRANSLATION AND PROOF-READING

Andreja Šalomon Verbič, Simona Škul, Katja Paladin, Jeff Bickert

FOTOGRAFIJE / PHOTOGRAPHS

Adam Štěch, Matevž Paternoster, Blaž Gutman, Katarina Odlazek

VIZUALNA PODOBA / VISUAL IDENTITY

Jaka Šuln – jakasuln.com

VIDEO PRENOS / VIDEO STREAMING

Radio Študent

IZDAJATELJ / PUBLISHED BY

Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Maistrova ulica 10, Ljubljana
Ljubljana, 2022

POSNETEK SIMPOZIJA JE DOSTOPEN NA / THE VIDEO RECORDING OF THE SYMPOSIUM IS AVAILABLE AT:

<https://www.youtube.com/watch?v=2PBCL0wgaf0>

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 132914691

ISBN 978-961-6370-33-2 (PDF)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

MUZEJ ZA ARHITEKTURO
IN OBLIKOVANJE

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije
Institute for the Protection of
Cultural Heritage of Slovenia

The Next
50

JOŽE
PLEČNIK
150
LET / YEARS

MEDNARODNI SIMPOZIJ
INTERNATIONAL SYMPOSIUM

Svetovna dediščina 20. stoletja: izzivi in izkušnje pri upravljanju in presoji vplivov posegov na arhitekturno dediščino
Twentieth Century World Heritage: Challenges and Experience in the Management and Impact Assessment of Architectural Heritage